

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 36. ANUL XV.

Sabiu, in 4/16 Maiu 1867.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiiei pe afara la c. r. poste, cu banii gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Reuniunea Sodalilor romani din Sabiu.

Sabiu 30 Aprile

Diua de astadi fu pentru noi romanii Sabiienii o di — cu totu dreptulu potu dice: insemnata, si speranti'a nostra e, ca ea va deveni in scurtu tempu de asemenea insemnata si pentru alii.

Sodalii (cafele) romani dela felurite meserii, cari se afla aici, sub conducerea Domnului Redactoru alu „Telegrafulu Romanu“ Nicolau Cristea, formara cu cate-va luni mai inainte o societate, alu carei scopu era, ca membrii ei sa se intalnesc in tota septemana de 2—3 ori ser'a dupa finirea lacrului, spre a asculta ore-care prelegeri privitorie la istoria si starea de fatia a meseriilor, a se deprinde in exercitiulu limbei vorbite si scrise, precum si in computu si in cantari. Latindu-se scirea despre infiintarea acestei societati, sodalii romani se strinsera pre langa zelosulu loru conducatoru, care punendu-le la inima importantia starei lor si chiamarea cea mare a acelei fatia cu poporul nostru celu mai cu totulu strainu de catre meserii si in genere fatia cu buna starea tierii, i aduse pana a se convinge ei insisi de necesitatea unei intruniri regulate si permanente. Astfelu insotirea deveni totu mai multu si mai luminatu la cunoscinti'a chiamarei sele, si spre a satisfacere acelei, la cunoscinti'a necesitatii unoru legi, cari sa aduca si sa tina in ordine viet'a ei; si emanara apoi din consimtiementulu tuturoru nisce statute, cu catu mai usiore si mai simple, cu atata mai meritoare si mai garantate de consistintia. Statutele inainte cu cate-va septemani se substernura pe calea Oficiolatoru locale Inaltulu Guberniu regescu transilvanu, dela care sosira intru tote aprobate si intarite. Esc. Sea P. Archiepiscopu si Metropolitu, Andreiu Baronu de Siagu'n'a, precum dela primii germeni ai acestei insotiri aprobate intreprinderea, si prin oferirea unei sale in institutulu archidiecesanu i deduse unu documentu prea imbucuratori de viulu seu interesu pentru densa asi'a si acum, la rugarea unanima aduse la inal'ta-i cunoscintia prin o deputatiune anu-mita, se indurase a primi patronatulu asupra ei; de Presiedinte alesese Reuniunea pre conducatoriulu seu de pana aci, Dlu Redactoru Cristea, si preste totu se constituise in launtrulu seu. *) — si asi'a diua de astadi sestatorise a fi diua deschiderii „Reuniunei sodalilor romani“ din Sabiu; in sa mai multu numai ca in familia, fara multe forme ostentative.

Inca dimineti'a se tramisera bilete de invitare — culesse si tiparite de insusi membrii Reuniunei — pe la inteliginti'a romana de tota clas'a de aici; la 5 ore dupa amedi sal'a respectiva se umplu preste asceptare de ospetii invitati; preolime de ambe confessiunile romaniloru, ampoiati, profesori, medici, advocati, negutiatori, profesionisti, tierani, si junimea studiosa dela felurite institute de aici, cari cu tolii doreau a manifesta consimtiementulu loru pentru tiner'a intreprindere si a particip'a la o serbatoru cu totulu noua in simulu poporulu nostru. Dlu Preside Cristea deschise festivitata cu o scurta reprivire asup'a inceputulu si desvoltarei meseriilor si in mesura superiura a artiloru, la poporele vechi asiatiche, apoi se pogori la poporele de langa Marea mediterana: Greci si Romani cari lasara dupa sine radie neperitoare ale spiritulu loru, apostrofa in putine cuvinte, ca astadi acele popore dau tonulu in Europ'a, si in lumé, unde meseriile suntu mai desvoltate si in fine perveni la poporulu nostru, care pan'acum a fostu marginitu numai

numai pre langa „batiulu pastorulu si cornele plugulu“, si caruia prin imbratсияrea meseriilor i se deschide unu campu largu de activitate pacinica, folositoare si binefacatoare. Corulu sodalilor, condusu de Dlu Invetiatoriu de cantu in Institutulu archidiecesanu, P. Diaconu Dimitriu Cuntianu, care cu zelu prelaudabilu inca dela intemeierea societatiei instruisse pre sodalii in cate 2 ore pre septemana in cantari, intona in cuartetu poesi'a lui Bolintineu „Pe o stanca negra“, carea, esecutata cu promptitudine, produse cea mai viua multiamire in ascultatori. Acum Dlu Preside, aducendu la cunoscinti'a adunarei o scurta genesa a infiintarii societatiei si provocandu-se la statutele ei, ce fiecare membru le avea in mana, multiami in cuvinte alese Esc. Sele Dlu Metropolitu Baronu de Siagu'n'a, la alu carui nume adunarea insufletita pronuncia veneratiunea sea prin intreite: „Sa traiesca!“ apoi onorabililoru p. t. ospeti, cari si mai nainte prin contribuii generose manifestasera iubirea loru catre infiintend'a societate, in fine Dlu Invetiatoriu de cantu Cuntianu, care a pusu atata osteneala pentru unu ramu forte insemnatu alu culturii tineriloru sodali, provocandu si pre tinerii reuniti a areta simtiementele loru de multiamita, la care acesti'a prorupsesera in strigari de bucuria.

Dlu Capitaniu in pensiuene, Const. Stezaru, caldurosulu partinitoriu a totu ce este bunu si salutariu, rapitu de insufletirea, ce i o dete acestu momentu, care in adeveru pote deveni epocalu intru un'a parte a vietii nostre sociale, pasi la mijlocu, si n cuvinte nemaestrite, dar cu puterea magica, ce i o inspira convictiunea cea mai profunda, dete cursu simtiementelor sele de bucuria pentru acesti di, demarca in oate-va linii insemnatarea acestei reuniuni, ce e chiamata a lega inteliginti'a cu poporulu si a forma stratulu de mijlocu intre aceste doué; apoi adressandu-se catre Dlu Preside si pronuciandu meritulu DSele, ce venitorimea cu recunoscintia si lauda lu ya pastra, i multiami pentru punerea in lucrare a unei idei atatu de fericite, in fine intorcendu-se catre tinerii sodali, in cuvinte parintesci si n tonulu unui adeveratu romanu, „intru carele viclenia nu este“, i provoaca ca pre „dragi copiii sei“ a se purta totdeun'a astfelu, incatu sa faca onore si bucuria poporulu nostru, care astepta si dela ei in parte unu venitoriu mai bunu, — promitiendu din partea sea dupa putintia totu spriginulu prin cuventu si fapta. — Sodaliu intopara acum totu in cuartetu bine arangiatu, ca si d'antatu, o a dou'a poesi'a dela Bolintineanu: „Ca unu globu de aur“, carea secer'a aplause sgomolose de catre toti ascultatorii, — si cu acest'a se ucheia festivitata, ce mi propusei a o descrie in cate-va cuvinte pentru publiculu „Tel. Rom.“

Catu pentru membrii acestei Reuniuni pline de sperantia, s'au insinuat pan'acum 2 maestri romani de aici: unulu pantofariu si altulu legatoriu de carti, si 30 sodali, dintre cari: 14 pantofari seu cismari, 2 fauri, 4 tipografi (2 colegatori, 2 tiparitori), 1 mesariu, 1 petrariu, 2 zidari, 3 bardasi, 1 covrigariu, 1 croitoriu, 1 pardositoriu, 1 lacatariu; dar credu, ca suntu inca mai multi, cari seu ca n'au sciutu inca de acesta reuniune, seu apoi s'au tinutu rezervati panacandu i voru vede pornirea, dar acum vedindu-i inceputulu atatu de frumosu si scopulu atatu de folositoriu, speramu ca se voru alatura si ei langa fratii lor.

Deci, fiindca scopulu acestoru siruri nu este a lauda o intreprindere, ce inaintea fia-caro Romanu cu inima se lauda ea insasi, pentru aceea, de-si asi'a avé multe bune de a dice atatu in privinti'a lucrulu, catu si a personelor — caci, incatu sciut'a acesta reuniune este cea d'antatu de felulu seu in patria nostra, — me marginescu de asta data numai pe langa rolulu de re-

feriate. Un'a in sa nu potu a nu o pronucia si aici, dorinti'a adeca, ca sa ne ajute Ddiu a vede in scurtu tempu prin tote orasiile patriei nostre resarindu asemenea reuniuni si punendu-se in legatura fratiésca unele cu altele pentru inaintarea imprumutata in cultura, — spre care scopu si rogu pre Reuniunea nostra a publica catu mai curendu statutele sele. *)

Evenimente politice.

Sabiu 3 Maiu.

Despre terminulu incoronarei vedemu ca diuaristic'a cea mare e in nesigurantia. Precandu unele o punu pre 2 Iuniu n. altele o amana pre 10 Iuniu si altele si mai departe. Unu corespundinte alu Pressei celei noue dice ca terminulu acest'a nu se pote fipsa, din cauza ca elu aterna dela unele pregatiri neamanabile si fara cari nu pote sa se faca incoronarea. Pregatirile aceste in sa suntu de asi'a mare insemnatare, incatu nu pote fi vorba ca acele sa se deslege numai in sboru. Inainte de tote, propunerea de impacare ce se primi in diet'a unguresca, are lipsa de aprobatiunea seu consimtiementulu senatulu imperialu, si deca voru si fi ici si colea unele puncte preste care se va pute trece mai ingraba, pre langa unele reserve, de a se regula mai bine dupa acest'a; afacerile finantiale cari trebuie regulate nu se voru putea trece numai asi'a usioru. Dupa aceste vine d'plom'a inaugurala, carea va cere o desbateru seriosa, pentruca Imperatulu carele are sa jure pre dens'a trebuie sa promita padirea tuturoru legiloru ce suntu in vigore si acestor ce va aduce diet'a — cu conscientiositate. Legile care se afla acum in vigore suntu cele dela 1848 si aceste au a se supune unei revisiuni inainte de acceptarea diplomei inaugurale din partea Imperatulu. Pentruca nu va presupune nimenea ca Imperatulu va jura unii articuli de lege dupa cum se afla ei in legile reabilitate din 1848. Ministrii unguresci trebuie sa implinesca revisiunea acestor legi prin dieta. Pana nu se voru implini tote aceste si pana candu legile nu voru fi inarticulate formalu nu pote fi vorba de acceptarea diplomei inaugurale si nici de incoronare.

Dupa scirile ce le aveamu pana eri despre diet'a Ungariei, acest'a nu a putatu tinea siedintie din cauza ca nu suntu deputati de ajunsu spre a aduce concluse. Unii afla in impregiurarea acest'a o tactica, prin carea deputatii voru sa sondeze, seu romanescé disu, sa pipaié terenulu si apoi sa se apuce de desbateri.

Acum avemu telegrame cari ne spunu, ca Iuni in 13 Maiu s'a impartitu, ayendu diet'a siedintia, in noue despartieminte spre impartirea lucrariloru legilatorie.

Intraceea dincolo de Lait'a se lucra cu energia pentru cele de lipsa la convocarea senatulu imperialu. In nr. trecutulu aretarem statorirea unei liste de denumiri de membri in casa de susu. A cele nume se publicara acum ca intarite cu unele adause inca. Pentru casa deputatiloru s'a denumitu presiedinte Giskra. Mai departe aflamu ca deschiderea senatulu imperialu se va face prin unu cuventu de tron, carele sa inaugureze actiunea parlamentaria cu promiterea de concessiuni liberale in o mesura mai mare. Dupa aceea sa se desfasiare desbateru adresei.

O alta greutate aparú dilele trecute pre orizontulu constitutionalu din mesurile cele din urma ale dietei croate, care in siedinti'a din 11 Maiu n. au conclusu la propunerea lui Perkovac ca prin presidiulu dietulu sa se roge Maj. S. sa sancioneze articulu dietulu dela 1861 privitoriu la imunitatea deputat-

*) Se voru face cunoscutu cu alia ocaziune membrii, cari constituie comitetulu

*) Se si publica mai la vale. (Red.)

loru, că ori-ce deputatu sa nu p^ota fi nici tr^{as}u la respundere nici sa se p^ota vatem^a cum-va in libertatea sea pentru p^{ar}erile sele date in dieta, pentru ca reprezentantii nationali p^{an}a atunci, p^{an}a candu nu se va sanction^a acestu articulu, se voru feri de ori-ce votare. Dupa unu telegramu privatu la Pres-s'a cea noua diet'a in sa si-a suspendatu sedintiele p^{an}a candu nu se va sanction^a legea susu amintita. Se astepta disolv^{er}ea dietei. Pentru lamurirea acestei chestiuni mai las^{am}u sa urmeze inca unele date de prin diuarie at^{at}u aici c^{at}u si deosebi la revista diuaristica. Dupa unu teleg^r. la „Sieb. Bl.“ legea croata e sanction^{at}a. Asept^{am}u cu inordare sa vedemu ce va urm^a acum mai departe.

Scirile despre chestiunea Luxemburgului sunt astadi mai multu s^{eu} mai putⁱⁿu t^ote impacat^{or}e.

In sedintia din 7 I. c. a conferintei din Londonu s'au primitu cu unanimitate proiectulu de tractatu afara de unu articulu. Engliter'a adeca nu au vrutu sa se invoiesca cu punctulu alu treilea din proiectulu de impacare, care privesce la garanti^a neutralitatii marelui ducatu. In urm'a unei contr'a propuneri din partea celoru-lalti plenipotentiatu lordulu Stanley se dechiar^a, ca senatulu ministerialu englesu se va mai consult^a inca odata in privintia afacerii acestei'a si apoi in sedintia viitoria si va face cunoscuta opiniunea sea definitiva. Dealtmintrea din Parisu se insciintieza dej^a, ca lordulu Cowley aru fi descoperitu cabinetulu de acolo definitivu, ca Engliter'a se invoiesce, ca sa primisca garanti^a neutralitatii Luxemburgului. Pre langa t^ote sperantiele de pace, cari resulta din cele impartasite, Franci'a se inarm^{eza} in continuu si Prussi'a arata diligintia mare, si diuariu la „Wiener Abendpost“ istoriscesc cu deosebire despre inarm^{ar}ile din Prussia.— Scirile din urma, intre cari si o particica de teleg^r. dela Pest'a in foile de aici, anuntia ca tractatulu in privintia Luxemburgului e incheiatu.

De alta parte totu mai cu mare siguratate se spune, ca Regentii Europei voru conveni la Parisu; unele sciri mergu asi^a departe inc^{at}u credu ca convenirea ac^{est}'a se va desvolt^a in unu congressu european.

Ce face Russi'a? „Zukunft“ aduce o corespundintia originala de langa Vistula cu datulu de 8 Maiu, carea dice ca cuprinde urmat^{or}ele:

In cercurile ofici^ose din Russi'a s'au latitu scirea, ca din Petersburgu s'aru fi demandatu, ca la liniile c^{ale}i ferate dela Witebsc=Poloc, Bialistoc, Covno si Vilm'a sa se faca pregatire pentru transportarea unoru espeditiuni de trupe mai mari. In diferite statiuni principale ale acelu^ru linii au si pri-

mitu oficerii de stabulu generalu si de genia telegrafulu, cari si corespunde cu ministerulu de resbelu din Petropole. Judecandu dupa procederea ac^{est}'a si dupa marsiurile trupeloru, ce s'au inceputu in Poloni'a si in provinciile dela resaritu, se vede ca Russi'a vrea sa faca pregatiri mari de resbelu. Intre oficerii rusesci, cari sunt stationati la marginea dela Vistula se vorbesce dej^a pre fatia ca au sositu momentulu, ca sa se incheie cu Franci'a socotel'a restanta a resbelulu dela Crimea. In armat'a rusasca se i^eu cu iutiela mare mesuri noue si se facu straform^{ar}i. Licentiatii s'au conchiamatu ierasi. Unu regimentu de garda pre tempulu de resbelu const^a din 2000 soldati, de c^{ate} doue batalione, ceea ce dupa mod'a francesca da unu prospectu mai usioru in privintia doctrinei, dec^{at}u o manipulare mai mare la numeru. Acum'a, p^{an}a candu nu s'au facutu inca nici o ordinat^une factica in privintia mobilisarei, consta unu regimentu de garda din 1200 soldati. Suboficerii plasei acestei'a de trupe s'au inarmatu dej^a partea cea mai mare cu puscile cele noue americane (Hinterladern); eara ceilalti soldati voru capet^a puscile acestea in restempu de doue luni. Eara regimentele si batalionele venatoriloru au mai preste totu puscii noua dopa sistem'a moderna. Se dice mai incolo, ca reorganizatiunea despartieminteloru neregulate de cozaci aru fi sanction^{at}a dej^a de imperatulu, prin care s'aru fi imultitu tare numerulu loru— si totu de odata s'aru fi maritu si bravur'a cavaleriei acestei'a usioru. In fine voiu se amintescu, ca si in marin'a de resbelu din Russi'a domnesce o activitate mare. Firm'a de construirea corabieloru a dloru Charles Mitchell si Comp. din Newcastle-on-Uyne s'au obligatu, ca in tempulu celu mai scurtu va construi pentru regimulu rusescu trei corabii noue cuirassate (Panzerschiffe). Si precum spune diuariulu rusescu „Marine-Journal“ au si calatoritu din Cronstadt cinci oficerii de marina la Newcastle, ca sa ingrijisca pentru construirea acelu^ru nai.

Din Belgradu se scrie lui „Zukunft“, ca in 6 Maiu s'au dusu din Serbi'a si trupele cele din urma turcesci, cari mai erau; — si ca pre pamentulu Serbiei nu se mai afla nici unu soldatu turcescu. Pre Pasi'a turcescu l'au petrecutu ministrulu de externe si celu de resbelu, toti oficerii de statu si mai multi senatori din Serbi'a p^{an}a la Semlin. Din castelu fu salutatu cu 21 descarcaturi de tunari.

Revista diuaristica.

In Croati'a dice N. Fr. Bl. iau lucrurile unu cursu neplacutu si neasteptatu.

Propositunele unguresci, prel^{an}ga t^ota impacaveritatea loru, au putⁱⁿu prospectu, de a fi primite. Precum se vede partit'a unionistica si in dieta este in minoritate, si cele doue partide nationale unite voru respinge invitatiunea din Pest'a. Credemu ca ac^{est}'a nu va teroris^a pre regimu, ci elu va intrebuintia mijloculu constitutiunalu alu disolv^{er}ei si alegeriloru noue. Regimulu nu p^ote las^a, ca sa se pericliteze existintia imperiului si organizatiunea lui finala prin diet'a din Agramu. (Supositiunea ac^{est}'a nu s'a adeveritu. R. T. R.)

„Agr. Ztg.“, organulu partitei Mazuranic, descopere totu planulu partitei nationale:

Refusarea simpla prin resolutiune p^ote ca s'aru face de astadata tocmai de partit'a aceea, carea mai inainte in sesiunea dietala 1865/6 era opusa asi^a de tare in directiunea contraria (adeca cea „nationala-liberala“, s^{eu} partit'a Strossmayer). Insa sub impregiur^{ar}ile presente s'aru put^e las^a de ac^{est}'a si fractiunea din urma s'aru put^e acomoda influintiei moderat^{or}e a partitei independente-nationale (Mazuranic). Partit'a din urma p^ote ca este chiamata, de a juc^a rol'a mijlocia intre autonomistii cei mai mari si intre unionisti.

Se p^ote insciintia, fara de a comite vre-o indiscretiune, ca propunerea regia cu conclusulu dietei unguresci din 9 Aprile din comisiunea de noue, in care, precum e cunoscutu, suntu reprezentati si unionistii in mesura egala cu celelalte doue partide, s'a u respinsu unanimu; pentru aceea propunerile si proiectele acestea nici nu se mai iau dupa cuprinsulu loru de acum'a in plenulu dietei in considerare. Chiaru dlui Stojanovic, carele au facutu pasulu celu mai cutezatoriu in directiunea unionista, si au mersu si mai departe de cum au fostu iertatu, pare ca i au trecut voia, de a-si da obligatulu seu votu separat.

Prin urmare este forte probabilu, ca dela comitetulu de noue, — a carui parere prel^{an}ga t^ota grabirea, ce s'aru put^e face, nu va ajunge inaintea dietei, fara cam pre la mijloculu septemanei acestei — avemu sa astept^{am}u o aprobare a majoritatii a celoru (6 voturi) nationale unite, care se va face sub influintia Dlui de Mazuranic, si de o parte aru multiami loialitatea fatia cu cor^on'a precum si dignitatea si cererile cele drepte ale tierii nostre fatia cu Ungari'a. Din punctulu ac^{est}'a de vedere tramitarea deputatiloru din partea nostra la diet'a unguresca de incoronare numai atunci s'aru para a fi cu putintia, candu mai int^{ai}u s'aru uni cererile amintite pe basea paritatii (e g a l e i i n d r e p t a t i r i), cu Ungari'a si s'aru recunosce. — Unio-

FOISIORA.

IMPACAREA.

PROVERBU.

(„Convorbiri literare“)

SCENA II.

D-na Campinescu, Costrelu.

(Urmare.)

Costrelu. Ac^{est}'a mi se spune din t^ote partile: s'a adoptatu in t^ota lumea. A-siu dorⁱ sa sciu in care lume? A-ti auditu vreodata italieni, germani s^{eu} poloni vorbindu in tier'a loru, intre densii o alta limba dec^{at}u a loru? Limb'a francesca este cea diplomatica! Fia! dar domnele, domnisiorele domnii nostri suntu ei ca totii diplomati? Aru fi tristu deca amu voi a introduce cu ori-ce pretiu diplomatia prin salone.

Dn'a Camp. Insa nu veti put^e tagaduⁱ ca limb'a francesca e mai . . . cum a-siu dice, mai culanta . . . mai . . .

Costrelu. Eu vedu ca vorbimu de o ora romanesc si ca ne vine forte usioru.

Dn'a Camp. Vedu ca vrei sa nu se mai invetie limb'a cea mai perfecta, pentru ca nu o iubesci Dta.

Costrelu. Eu o iubescu forte multu, si convinu ca studiulu ei este neaperatu. Insa studiulu limbii nostre trebuie sa fie lucrulu principalu, temeli'a, limbile straine numai ornamenturi.

Candu cine-va, vorbindu s^{eu} scriindu frantiozesce, face vre-o gresiela, vedⁱ surisuri de compatimire pre t^ote budiele. de elu sermanulu! E unu omu perdutu in ochii multor'a! Candu in sa nu

scie sa-si exprime ideile in romanesc s^{eu} candu nu scie nici macaru a scrie s^{eu} a c^{er}ti, insusi limb'a lui, ac^{est}'a pare unu lucru naturalu.

Dn'a Camp. Dta te arunci in estremulu contrariu! Dar asi^a sunteti cu totii care a-ti fostu in Germani'a. Nep^ot'a mea Aglae nu-mi scrie dec^{at}u in romanesc, nu vis^{eza} dec^{at}u romanismu, sunteti cu totii esaltati!

Costrelu. Nep^ot'a dvostre va fi cea int^{ai}u domnisiora care va simpatiza cu mine. Aseptu cu nerabdare momentulu in care voiu fi prezentatu domnisiorei Aglae.

Dn'a Camp. Momentulu nu este departe. Preste doue trei zile va s^{os}i. C^{at}u despre simpatie p^{ar}emise ca cu totu contrastulu ce pretindⁱ ca este in ideile Dtale si ideile tuturor domnisioreloru nostre, totusi s'a gasitu vre-un'a care te-a facutu g^{an}ditoriu . . .

Costrelu. Pre mine? O! ve amagiti!

Dn'a Camp. Me temu ca nu. La verst'a Dtale, sa fugi de baluri, sa preferi a petrece o sera intr^{eg}a, cantandu unu duetu cu o betrana ca mine. . . I-ti spunu inca odata ca-mi dai suspectu.

Domnisiorele nostre, c^{at}u de putⁱⁿa simtire patriotica sa aiba, dupa disele Dtale, suntu gratiose si placute si sciti amorulu nu-si bate capulu de limb'a in care se exprima, chiaru grainulu ochiloru i este de ajunsu pentru a produce intielegerea cea mai armoniosa. . .

Costrelu. Asla este . . . in sa nici un'a din domnisiorele nostre nu mi-a intunecatu mintea.

Dn'a Camp. Ochiulu meu e prea experimentatu pentru a gresi.

Costrelu. Ve dau parol'a mea ca . . .

Dn'a Camp. (iute) Atunci ti-a remasu vre-o domna din Germani'a inca forte vie in memoria. (Costrelu tace) De ce taci?

Costrelu. Fiindca . . . pentruca . . .

Dn'a Camp. Fiindca . . . pentruca . . . Amu

g^{ac}itu in sferstu enigm'a pentru ce nu simpatizezi cu francesii! — Va fi vre-o blonda cu ochii albastri, vre-o dina incantat^{or}e cu perulu de aur si cu o stea in frunte. Dar raspunde! De ce nu raspundi? Ce pleci ochii la pamentu?

Costrelu. (cu invalmasiagu) Sa raspundu? . . . ce voiti sa raspundu?

Dn'a Camp. Suntu curiosa sa sciu ce felu este domn'a care se vede ca tea robitu asi^a de cumplitu. Si ea de siguru are idei romantice, privesce lumea prin valulu idealulu. N'ati cetitu impreuna suferintiele lui Werther? Vedⁱ ca cunoscu si eu unele Produceri a literaturii germane, de-si in traducere francesca. A-siu pune remasiagu ca se numesce Lotte.

Costrelu. Ve insielati are unu nume care ve este forte cunoscutu, se numesce Aglae.

Dn'a Camp. Aglae, ca nep^ot'a-mea? Ac^{est}'a o face indoitu interesanta in ochii mei. Dar spune-mi; istoriscesc-mi; cum v'ati cunoscutu, cum . . .

Costrelu. O! curiositate! Tu te numesci femeu!

Dn'a Camp. Me faci nerabdatoru. Inchipuiesc-ti ca esci la spova . . . voeamu sa dicu la confessiunalu. Hai! Marturisesc-ti pecatele si vei dobandi iertare!

Costrelu. Ve acceptati la vre-unu romantiu; la vre-o istorie extraordinaria, plina de aventuri si veti audⁱ o intemplare nu se p^ote mai simpla si mai prosaica.

Dn'a Camp. Incepe me rogu, fara preambule.

Costrelu. Aveti sa me rideti.

Dn'a Camp. (Zimbindu) Multu ai sa me mai faci sa aseptu? Hai! Ieti curagiulu in dinti, tusiesce si incepe!

Costrelu. Sciu ca mi sapu eu singuru g^{ro}p'a, d^{en}du-ve pentru viitoriu materie indestula pentru a me lu^a in risu, dar ce e de facutu? Incepu.

nistii (representati in comisiunea amintita prin trei voturi) p $\acute{o}$ te ca se voru incerc $\acute{a}$ din contra, c $\acute{a}$ sa faca o modificatiune in program'a Zivcovica, amesuratu impregiur $\acute{a}$ rilor, basandu-se pre rezerv $\acute{a}$ loru de magnati; ac $\acute{e}$ st'a aru insemn $\acute{a}$ cam: trimiter $\acute{e}$ a reprezentantiloru la diet'a de incoronare, dupa ce se va fi recunoscutu mai ant $\acute{a}$ iu din partea Ungariei autonomi'a Croatiei— inclusive Fiume— in cuprinsulu ei intregu, dupa cum o cere art. 42 (§ 4.) Ac $\acute{e}$ st'a p $\acute{o}$ te va fi lucrulu celu mai estremu, dupa care se voru nesu $\acute{i}$ unionistii sub impregiur $\acute{a}$ ri-le de fatia— ceea-ce o aducemu inainte, c $\acute{a}$ sa d $\acute{a}$ mu unoru ilusiuni provocate prin informatiuni rele o indegetare chiarificat $\acute{o}$ re.

Dealtmintrea unu lucru sa scie de acum'a cu siguritate, si acel'a este: ca la diet'a ungr $\acute{e}$ sca p $\acute{a}$ na in 15 c. din partea Croatiei nu se voru tramine reprezentanti. Ba s'aru putea predice mai cu siguritate, ca la diet'a pestana nici o data nu se voru tramine reprezentanti din partea Croatiei.

P $\acute{a}$ na candu au existatu o Ungaria, in care pop $\acute{o}$ rele cele diferite ale terei se intielegeau intr'o limba neutrala, p $\acute{a}$ na atunci reprezentatiunea Croatiei unite in diet'a ungr $\acute{e}$ sca avea unu intielesu. In o dieta magiara insa interventiunea ablegatiloru din Croatia n'aru fi alt'a dec $\acute{a}$ tu o comedia, rapt $\acute{o}$ re de tempu. In scurtu: de candu s'au f $\acute{a}$ cutu Ungaria Magiaria, Croatia nu mai are locu in diet'a Magyarorsz $\acute{a}$ g-ului celui nou.

Statutele pentru „Reuniunea sodaliloru romani” din Sabiu.

Scopulu.

§. 1. Reuniunea sodaliloru romani are de scopu inaintarea in cultura, cu deosebire insa inaintarea in castigarea cunoscintiloru reali.

Mijlocele spre ajungerea scopului.

§. 2. Spre ajungerea scopului, reuniunea statorese unele dile, respective seri in septamana, in cari se aduna laolalta, c $\acute{a}$ sa asculte propuner $\acute{e}$ i privitorie la starea industriei din trecutu si presentu, la starea comer $\acute{c}$ iului si miscarea lui, la legatur'a industriei, comer $\acute{c}$ iului cu agricultur'a si alte economii; din sciintiele reale; ap $\acute{o}$ i pentru recrearea si cultura spirituala sa se ceteasca obiecte de natura beletristica, poesii si in fine sa se faca deprinderi in scriere, com $\acute{p}$ utu si cant $\acute{a}$ ri.

In adun $\acute{a}$ ri-le reuniunei lecturile si discussiunile politice si confesiunale suntu eschise.

Membrii reuniunei.

- a) §. 3. Ordinari. Ori-ce industriisii romanu, incependu dela sodalu (calfa) in susu, p $\acute{o}$ te fi membru ordinariu.
b) Conlucratoriu. Ori-ce romanu, carele va contribui s $\acute{e}$ u cu ajut $\acute{o}$ re, materiali, s $\acute{e}$ u cu ajut $\acute{o}$ re intielesu-

(Unu servitoriu aduce ceaiu).

Dn'a Camp. Luati o tasa de ceaiu pentru a ve recor $\acute{e}$ i memori'a.

Costr. Doi ani s'au trecutu acum, de candu mi-amu sfersitu studiele superio $\acute{r}$ e la universitatea de Bonn. Inainte de a plec $\acute{a}$ in tiera me hot $\acute{a}$ rii sa mai vedu pre unu vechiu amicu care locuiesce in Heidelberg. Cine a calatoritu prin mare ducatu de Baden, scie c $\acute{a}$ tu e de frum $\acute{o}$ sa partea intre Darmstadt si Heidelberg. Intemplarea voise c $\acute{a}$ sa me afflu singuru, acufundatu in cuget $\acute{a}$ ri, candu la Darmstadt, se suira in vagonulu meu doue d $\acute{o}$ mne, cea d'ant $\acute{a}$ iu, inaintata in versta, pare a fi un'a din cele bune si prevenit $\acute{o}$ re germane, alu doilea iera tinera frum $\acute{o}$ sa si incantat $\acute{o}$ re c $\acute{a}$ r $\acute{o}$ u'a diminetiei.

Dn'a Camp. Blonda c $\acute{a}$ Lott'a lui Werther.

Costr. Cu perulu negru si ochii albastri. (Dn'a Camp. arata mirare). Fia starea cam esaltata in care me virise privirea frumsetieloru Odenwaldului care se intinde in dr $\acute{e}$ pt'a si in st $\acute{a}$ ng'a a calatoriului, fia o siml $\acute{r}$ e spontanea, o... unu...

Dn'a Camp. Intielegu! Intielegu! Urm $\acute{e}$ za!

Costr. Infati $\acute{o}$ sirea acestei domnisi $\acute{o}$ re i-mi pricinui unu neastemperu sufletescu necunoscutu. Dupa o indelunga t $\acute{a}$ cere, o ruina mar $\acute{e}$ tia ce se vedee in departare, deschise convorbirea intre noi. Eu, cunoscendu locurile pre acolo, esplicamu munitii si ruinele, istoriseamu legendele atingat $\acute{o}$ re de ele.

Dn'a Camp. Legende frum $\acute{o}$ se, de cavaleri, de uriesi...

Costr. Asi $\acute{a}$ se trecura mai multe $\acute{o}$ re c $\acute{a}$ unu singuru momentu.

Dn'a Camp. Dar cine er $\acute{a}$ n'ai avutu curiositatea sa intrebi?

Costr. Totu ce sciu este, ca tovarasi'a ei o num $\acute{e}$ a Aglae si ca amend $\acute{o}$ re se duceau in Svitier'a.

Dn'a Camp. A!

Costr. Nu departe de Heidelberg se vedeau in st $\acute{a}$ ng'a ruinele unui frumosu castelu, despre care

ale, propunendu regulatu la anumite $\acute{o}$ re, din vreunulu din obiectele atinse in §. 2, e membru conlucratoriu.
c) Onorariu. Ori-cine va motiv $\acute{a}$ prin vreunu altu ajutoriu reuniunea, de alu alege intre membrii sei, in sa fara de a respunde insusiriloru de sub a) si b) dec $\acute{a}$ voisce, va fi membru onorariu.

Antistii.

§. 4. Reuniunea sodaliloru romani si va alege inainte de t $\acute{o}$ te unu patronu, sub a carui scutintia siva pune intr $\acute{e}$ nderea sea. Mai departe unu presiedinte si vicepresiedinte, unu notariu, unu casieru, unu controloru si unu comitetu de patru membrii.

Patronulu se alege pre viatia.
Ceilalti se alege la finea fiac $\acute{a}$ rii anu in lun'a lui Decembre, Duminec'a a dou'a.

Afara de presiedinte, carele p $\acute{o}$ te fi alesu si din membrii conlucratori, ceilalti se alege numai din membrii ordinari.

Indatoririle comitetului.

§. 5. Comitetulu, sub conducerea presiedintelui, si in casuri de absentia a vicepresiedintelui, se va ingriji de administratiunea reuniunei, precum de primirea noiloru membrii, de ingrijirea si intrebuintarea averei reuniunei, de tinerea in ordine a localitat $\acute{e}$ i, unde se aduna membrii, de mobilele si recuisitele de lipsa in localitate; in fine la casu candu reuniunea va avea vreo festivitate, si de ordinea de lipsa la aceast'a

Comitetulu va tine spre sferisitu de mai susu s $\acute{e}$ dintie regulate, incependu dela Ianuarie, in fiacare a dou $\acute{a}$ luna, Duminec'a dintai, la care s $\acute{e}$ dintie presiedintele va aduna comitetulu prin notariu.

Resultatulu s $\acute{e}$ dintieloru de comitetu, c $\acute{a}$ conluse ale unei majoritati stat $\acute{o}$ re din doi membrii ai comitetului, candu voru fi ambii presiedinti si de trei membrii, candu va fi numai vicepresiedintele de fatia,— se depunu in unu protocolu, carele la finea anului se asterne reuniunei.

Notariulu p $\acute{o}$ rta protocolulu.

Casierulu porta computuri despre ajut $\acute{o}$ rele intrate si despre spelele esite din averea reuniunei.

Controlulu contrasemneza cuitantiele pentru spelele din averea reuniunei.

Averea.

§. 6. Reuniunea va statori in sa o tacsu de fiacare membru ordinariu, carea o va regul $\acute{a}$ in adunarea generala la finea fiac $\acute{a}$ rii anu.

Cu aceasta ocaziune se va face controlu de ducerea socotelielu cu optu dile inainte de alegerea cea noua a presiedintelui si a comitetului.

Daruri de totu felulu reuniunea le va primi cu multiamita dela toti binevoitorii ei.

Spelele.

§. 7. Comitetulu va chiebtu din sum'a ce i se va prelinin $\acute{a}$ la finea anului:

- a) pe foi periodice (nepolitice);
b) pe c $\acute{a}$ rti pentru lectur $\acute{a}$;
c) pe mape, globuri si alte instrumente necesarii la inaintarea scopului reuniunei.

Intrarea si esirea din reuniune.

§. 8. Doritoriu de a fi membru ordinariu s $\acute{e}$ u conlucratoriu: are a se insinu $\acute{a}$ la presiedintele, carele i va

incepu a spune t $\acute{o}$ te cele ce povestese legend'a. Domnisi $\acute{o}$ r'a Aglae, voindu a contem $\acute{p}$ l $\acute{a}$ mai bine acele grandio $\acute{s}$ e remasituri ale poetului trecutu, se plec $\acute{a}$ pre portit $\acute{a}$ vagonului, candu deodata...

Dn'a Camp. De odata...

Costr. Drumulu de feru sbur $\acute{a}$ in intiel'a cea mare; portit $\acute{a}$ care nu er $\acute{a}$ bine incui $\acute{e}$ ta se deschise... o clip $\acute{e}$ la si er $\acute{a}$ perduta... unu tipetu... (Dn'a Camp. pune m $\acute{a}$ n'a pre pieptu si-si opaesce resuflarea). Abi $\acute{a}$ avui tempu s'o cuprindu in bratie si s'o ascernu lesnata pre canapea. Mai multe minute trecura in care avui tempulu sa o privescu, er $\acute{a}$ alba c $\acute{a}$ lacrimio $\acute{r}$ ele si frum $\acute{o}$ sa c $\acute{a}$ ele. In sfersitu deschise ochii, si-i preumbl $\acute{a}$ rataciti impregiuru cautandu a-si aminti cele petrecute. Candu i-si redobendi simtirile siuerulu lungu a masinei ne vesti ca amu ajunsu in Heidelberg, unde eu trebuia sa le parasescu. Er $\acute{a}$ inca prea slaba c $\acute{a}$ sa vorb $\acute{e}$ sca; i-si opri unu momentu ochii sei albastri spre m $\acute{a}$ ie; i-mi intinse m $\acute{a}$ n'a dreptu multiamire, si... me departaiu ametitu... De atunci n'amu mai vediu'to

Dn'a Camp. (in parte) Er $\acute{a}$ Aglae, er $\acute{a}$ Aglae!

Costr. Doi ani s'au trecutu de atunci si ac $\acute{e}$ sta intemplare mi-a remasu inca at $\acute{a}$ tu de vie in memoria c $\acute{a}$ si candu s'aru fi petrecutu ieri. Infati $\acute{o}$ sirea ei nu me mai parasese...

Dn'a Camp. (stringendu-lu de m $\acute{a}$ na.) I-ti multiamescu! O! I-ti multiamescu!

Costr. Pentru ce?

Dn'a Camp. Nu scii c $\acute{a}$ tu i-ti suntu de recunoscat $\acute{o}$ re de... (indreptandu-se) de istorisirea ce mi-ai f $\acute{a}$ cutu si de atunci, d $\acute{a}$ ci, ca n'ai mai vediu'to?

Costr. Nu; nici sciu cine este.

Dn'a Camp. (in parte) Ce idee! Fotograf'a ei pre care mi-a tramis'o in scris $\acute{o}$ rea din urma se afla in acestu albumu... (tare) er $\acute{a}$ o germana,

spune obligamentele ce le are c $\acute{a}$ membru, precum si beneficiile. Dec $\acute{a}$ le primesce, notariulu se insarcineza alu trece in numerulu membriloru si la cea dint $\acute{a}$ iu convenire (in $\acute{o}$ r'a de propuner $\acute{e}$) se face cunoscutu reuniunei.

Acei ce voru sa paras $\acute{e}$ sca reuniunea, o potu face, dec $\acute{a}$ voru fi coresponsu indatoririloru statorite p $\acute{a}$ na la finea lunei, in carea vrea sa pasi $\acute{e}$ sca afara.

Acei membri inca voru fi priviti c $\acute{a}$ estii din reuniune, cari in si $\acute{e}$ se septem $\acute{a}$ ni, afara de casu de b $\acute{o}$ la seau alta cauza moment $\acute{o}$ sa, nu voru cercet $\acute{a}$ $\acute{o}$ rele de propuner $\acute{e}$.

Adunarea generala.

§. 9. Adunarea generala, carea va tin $\acute{e}$ la finea fiac $\acute{a}$ rii anu consult $\acute{a}$ ri, asup $\acute{r}$ a alegeriloru prevediute si normate in §. 4; va lu $\acute{a}$ la cercetare agendele comitetului (§ 5 al. 3, 5, 6, § 6 al. 1, 2, § 7 si 8); va norm $\acute{a}$ si unele festivitat $\acute{e}$ i de petrecere, cari la casu c $\acute{a}$ sa fia afara in liberu sa se p $\acute{o}$ ta conduce cu unu st $\acute{e}$ gu propriu alu reuniunei; va aduce otariri s $\acute{e}$ u conluse numai in present $\acute{a}$ a celu putnu trei p $\acute{a}$ r $\acute{t}$ i din totalitatea numerulu membriloru.

Limba afaceriloru.

§. 10. T $\acute{o}$ te afacerile reuniunei, instructive si administrative se voru purt $\acute{a}$ numai in limba rom $\acute{a}$ na.

In casu de disolvere

§. 11. Averea reuniunei, trece la Asociatiunea tranna pentru literatur'a si cultur'a poporului rom $\acute{a}$ nu.

Nr. 6181. 867.

Statutele presente a reuniunei Sodaliloru romani din Sabiu se aprob $\acute{e}$ za si se intarescu in totu cuprinsulu lor. Dela Governulu Reg. Transilvanu in 4. Aprilie 1867.

Grois G. m. p.

Ladislau Vaid'a m. p.

Secretariu.

Sabiu 1 Maiu.

Astadi se tin $\acute{e}$ esamenu in sc $\acute{o}$ l'a elementara gr. or. rom $\acute{a}$ na dela „P $\acute{o}$ r $\acute{t}$ a Cisnadiel". Acestu esamenu au fostu forte multiamitoriu si dovedese, c $\acute{a}$ tu progresu p $\acute{o}$ te sa faca unu invetiatoriu zelosu. La ac $\acute{e}$ sta sc $\acute{o}$ la suntu doue despartieminte unulu sub P. Diaconu Dem. Cuntianu si altulu sub d. inv. Dim. Lazaru. Responsurile prunciloru din fiacare obiectu er $\acute{a}$ date cu judecata, inc $\acute{a}$ tu ved $\acute{e}$ i din ele, ca nu se recit $\acute{e}$ za ce-va mecanicu, ci fiacare pruncu si da silintia a produce priceperea lui propria despre lucru. Intreb $\acute{a}$ ri laterale, puse at $\acute{a}$ tu de P. on. Preside Par. I. Pannovicu, c $\acute{a}$ tu si de alti, chiaru si mai grele le scieau desleg $\acute{a}$ fara de mare incordare.— Dupa esamenu se dederu premii, pre cari le impart $\acute{e}$ i dlu negutatoriu de aici Antoniu Bechnitiu c $\acute{a}$ curatorulu acestei sc $\acute{o}$ le, delegatu de patronulu ei reposatu Const. Zenobie H. Popu.

si nu putea sa aiba gratiele ce caracteris $\acute{e}$ za pre domnisi $\acute{o}$ rele n $\acute{o}$ stre.

Costr. Nu sciu dec $\acute{a}$ germanele in genere suntu mai putnu gratio $\acute{s}$ e dec $\acute{a}$ tu romanele, dara sciu ca ea intrune a t $\acute{o}$ te insusirile care incanta pre unu omu. Dec $\acute{a}$ a-ti fi cunoscut'o...

Dn'a Camp. P $\acute{o}$ te o judec $\acute{a}$ mu altfelu dec $\acute{a}$ tu D $\acute{a}$, c $\acute{a}$ ci eu a-siu fi privit'o cu ochi nepartinitori. Deschide acestu albumu, in care se afla t $\acute{o$ te frumsetiele n $\acute{o}$ stre si vei ved $\acute{e}$ c $\acute{a}$ tu i suntu de superio $\acute{r}$ e (i da albumulu in m $\acute{a}$ na si-lu deschide). Eata Domnisi $\acute{o}$ r'a Cordescu in costumu de amazona! Privesece ce fisonomie al $\acute{e}$ sa, ce spiritu... ce ochi malitiosi... (int $\acute{o}$ rce fil'a) Eata Domnisi $\acute{o}$ r'a Zeneanu. N'ai spune ca-i o madona esita din penelulu lui Murillo? Ce regularitate in trasaturi! A! eata si Domnisi $\acute{o}$ r'a Nazoni. Ce d $\acute{a}$ ci de ac $\acute{e}$ sta frumsetia?

Costr. (Cu distractiune) Dar, suntu t $\acute{o$ te forte frum $\acute{o}$ se! (Int $\acute{o}$ rce filele albumului cu nepasare si deodata se opresce) A!

Dn'a Camp. Ce este?

Costr. Ce asemanare!

Dn'a Camp. Cu cine? me pui in mirare.

Costr. (Acufundatu in contem $\acute{p}$ lare) Cudens'a!

Dn'a Camp. (In parte) Cu Aglae! Nu me insielamu. Costrelu er $\acute{a}$ tinerulu pentru care simt $\acute{e}$ ta Aglait'a, aceea ce ea numesce recunoscentia. Mai bine asi $\acute{a}$. Preste trei dile va veni. Atunci vomu ved $\acute{e}$! Dar i-mi vine o idee! Me ducu se aducu o alta fotografie. P $\acute{a}$ na atunci lasu pre poetulu nostru in neastemperulu cuget $\acute{a}$ riloru lui. (ese)

(Va urm $\acute{a}$.)

Clusiu 28 Apr. (10 Maiu). Bucuri'a noastră sufletesca din zilele aceste fu mare, pentruca ni se implini dorinta ce o nutreamu demultu in anim'a noastră, cu sosirea Escelentiei Sele Prebunului nostru Parinte Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu. Bucuri'a ne fu in sa si mai mare vedindu ca Escel. Sea, prelanga afacerile Sele cele multe, asa tempu de a conveni si a petrece si cu câte unii din barbatii nostri din Clusiu. Vineri in 11 Maiu n. plecã cãtra Pest'a. Ddieu sa-i fia paditoriu in calatori'a sea!

Clusiu 1/13 Maiu.

La cele comunicate in zilele din urma ale septemãnei trecute mi iau libertatea a mai descrie unele lucruri insemnate din zilele petrecerei Escelentiei Sele in mijloculu nostru, — si adeca intre numerosii contra visitorii Esc. Sele amu vedutu pre Esc. S. Br. F. Kemény, — eara dupa prandiu Joi in 9 Maiu n. au fãcutu contra visita la Escel. Sea Par. AEppu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, Esc. Sea Comis. reg. contele Em. Pechy, — acest'a visita fiindca au duratu multisoru, se vede ca au atrãsu atentiunea multor'a. —

Afara de aceste nu putinu e momentosa si aceea impregiurãre, ca fiindu spre primirea binecuvantãrei si spre cortenire la Escel. P. nostru Archiepiscopu si Metropolitu, si On. Preotu român u gr. or. de Castre Ioann Crisianu dela Regim. Br. Allemanu, — care reg. precum se scie constã mai totu din romãni de confessiunea nostra, — se la-ti scirea imbucuratãre intre soldati despre sosirea Escelentiei Sele in mijloculu nostru, cã Archiepiscopulu si Metropolitulu român u alu lor, — si numai decãtu se putã observã cirentãrea in susu si in josu a soldatiloru, cã dõra voru putã vedã si cu ochii pre multu doritulu si adoratulu lor mare Pastoriu român u, — de care vedere se si invrednicira multi; fiindca Escelentia Sea, se preumblã pedestru afara si prin cetate mai de multe ori. — Earã mai alesu Joi dupa amedi in 9 Maiu dela 6 ore, precum amu mentionatã, — cu care ocaziune vedendu omulu pre soldatii nostri banatieni, — se putã observã din letiele lor si impresiunea vesela de care erã cuprinsi, — candu in sa trecea Esc. Sea pre lãnga ei si la salutãrea militara ce i se dete de cãtra toti, le multiamã cu „Christosu au iniatu!“ atunci remanea cã uimiti de bucuria!

Aceste amu doritu si amu aflatu cu cale a le adauge la cele de mai inainte.

Clusiu 11 Maiu n. Precandu pre la noi tempulu e priinciosu, audiram, ca in alte partu — si mai alesu pre Campia earã nu au ploatu, — care umblare a tempulu incepe a da nu putina grige la omeni pentru venitoriu. — Precum observãmu deputatiunea sasesci de felicitare la Escelentia Sea comis. regescu totu se continua. —

Mercuri in 8 Maiu c. n. la Gileu (Gyalu) se facu alegere de deputatu la Pest'a din cerculu de susu alu Clusiu (Colosiu) alegatori dintre cei indreptãti au fostu, precum se aude mai numai jumetate. Romani au fostu fõrte putini si aceia reu disciplinati, precum se aude nu avura nici unu conducatoriu si dela nimenea nici unu svatu. Unii au votatu pentru romanu (Canon. I. Fekete) alii pentru Zeyk Károly. —

Deputatu pentru Pest'a s'au realesu cu mare si absoluta majoritate de voturi Zeyk Károly. —

Se aude de siguru, ca comisiunea colectanta de voturi la Gileu, au propusu si votatu pentru tramitãrea unei deputatiuni din sinulu acestui cercu de alegere la Escel. Sea D. comisariu regescu spre felicitare; — si asiã s'au si compusu o deputatiune de 10 membri; intre cari si 3 romani. Acestã deputatiune si implini missiunea sea Dumineca la 10 ore. —

Vinerea 1 Maiu 1867.

In o departare de 2 mile de Orestia sub pãlele muntloru pre unu siesu frumosu, incungiaratu de positiuni in tãta privintia romantice, la care si ap'a asiã numita „Ap'a Vinerei“ inca contribue fõrte multu, se afla comun'a Vinerea, in apropiere de bãile dela Cudsiru, unde se lucra ferulu celu mai multu in patria. Comun'a acest'a e locuita curatu cu romani. Sa te miri de locuitorii comunei acestea, ca cum sciu a regulã trebile lor economice si a folosi ori si ce ocaziune bine venita spre inaintãrea lor materialã. Ce e dreptu apropierea de

munti si in parte hotarulu celu sterilu ii face sa fia mai muncitori decãtu alii, cãci vedi la densii fabricii de taiatu de scanduri asiã numite jogarii, ba provedu Orestia si totu impregiurulu acela cu sindile de coperitu, afara de aceea ori-ce lemne de lucru de bradu, gorunu, ori fagu suntu in stare sa le procredie, incãtu putemu afirmã ca venirea drumulu de feru in Transilvania pre Vinereni nu-i afla nepregãtiti, cãci pareca nesciindu suntu pregãtiti pentru asiã ce-va. Insa nu numai pentru starea materiale s'au ingritu si se ingrigescu Vinereni, ci si pentru starea spiritualã, cãci vedi in mijloculu comunei o scõla frumusea, care in adeveru pre ori si ce patriotu adeveratu, cãruia ii zace la inima inaintãrea binelui comunu, in florirea comunei cã atare si nu e sedusu de orbulu interesu personale, trebuie sa-lu animeza, si sa le gratuleze fratiloru Vinereni.

Cu tãte aceste in sa trebe sa marturisescu, cu scõla nu m'amu indestulitu pe deplin, totu respectulu cãtra dlu Preotu si invetiatoru Demetriu Eli, care si-au datu tãta silintia pentru de a responde chierã ce-i grele de invetiatoriu, cãci a fi docente la 158 prunci de ambe sesurile cu un'a odae in 3 despartimente si a-si implini unu invetiatoriu chierã, voiu sa dicu a face progresulu doritu, me va erã ori cine, e ce-va imposibilu. Eu cugetu in sa ca impregiurãrea acest'a li e bine conosciuta fratiloru Vinereni si judecandu mai bine giurstarile, voru aduce lucrulu intr'acol'o, ca pe venitoriu, celu putinu odãile menite pentru incaperea scolariloru se nu mai fie intrebuintate spre alte scopuri, si cu tempu favorindu-le giurstarile voru delãtura si impedecãrea acest'a, cãci nu le pãte nimenea implini tãte odata, cãci dice proverbul: „cu incetulu inca mergi departe.“ Unu calatoriu.

Varietãti.

** Incoronãrea Majestãtei Sele de Rege ungurescu, dupa cum se spune, se va face in 2 Iuniu n. decã nu se va ivi vre-o pedeca.

** Escel. Sea Dlu comandante generalu au sositu alaltãeri din calatori'a dela Clusiu spre salutãrea Comissariulu regescu.

** Esc. Sea Comis. regescu va intreprinde o calatorie prin tiera spre a se putã convinge si mai bine despre situatiunea tãrei nãstre in multe privintie.

Dupa „M. P.“ E. S. Comis. reg. numai Iun e a si Joca primesce oficiosu dela 11—1 pre la media-di, consãntindu celalaltu tempu altoru afaceri oficiose.

** Dlu comite alu nãtunei sasesci Conrad Schmidt si deputatiunea scaunala spre bineventãrea Comissariulu regescu reintõrse de mai multe zile.

** M a i a l e. Eri se petrecu unu maiãlu in dumberã din apropierea Cetãtiei Sabiulu, din partea tineriloru dela Gimnasiulu de statu. — Totu eri si din partea juniloru nostri juristi dela Academia c. r. de drepturi de aici. — Duminec'a trecuta fu unulu din partea tineriloru dela gimnasiulu evangelicu de aici. —

** Avemu onõre a ve comunicã in multu pretiuitulu jurnalulu „T. R.“ precumca dupa o staruintã de mai multi ani, in fine succesa o decisiune dela Inaltulu Guvernu regiu tinerea unui tergu de septemãna in comun'a nostra Vingardu. Cu atãta mai placuta ne e comunicãrea acest'a, cãci venitul va fi destinat pre sãm'a scõleloru in proportiune egala, pentru greco-orientali, reformati si ex. luterani.

** O depesia din Petersburg dela 29 Aprile dice: „Decã temerile de rebelu se voru rasipi, Imperatorele Alessãndru va insoti, in lun'a lu Iulie, pe Imperatãsa la apele dela Kissingen, si se va duce pãte si la Parisu.“

Reclama.

Resinari 8 Maiu st. n.

Dle Redactoru! Binevoesce a dã locu in st. DVõstre diuaru „Tel. Rom.“ urmatõreloru renduri adresate dlui Iosifu Vulcanu Redactorulu jurnalulu „Familiã“ dupa ce fu respinsu dela publicãrea in pretiuitulu seu jurnal.

Pe la mijloculu lonei trecute amu luat pãna in numele prenumerãtiloru din Resinari la „Familiã“, spre a intrebã pre dlu Redact. alu disului

jurnalulu, ca ce e caus'a de DSea nu ne mai tramite icõnele cele promise cã premiu la „Familiã“, de ore-ce tempulu fipsatu a fostu trecut de multu si noi prenumerãti din Resinari la „Familiã“ asteptãmu cu doru mare icõnele cele multa laudate, cu atãtu mai vertosu, cãci amu cetitu si intr'unu numeru alu „Familiã“, ca au primitu 11 epistole prin care i se laudãra numitele icõne si apoi tax'a ceruta pentru impachetãrea lor o amu fostu platitu toti inca dela inceputulu an. c.

Noi asiã dara ne-amu facutu numai o detorintã scriindu-i acele renduri spre a delaturã erõrea comisa seu de DSea seu de espeditura, pe care datorintã DSele cere a o indreptã la esactitate si regularitate, si asiã cu atãta mai multu, cãci din neglentiã acelei a cu dreptu cuventu si perde vãdiã si creditulu nãntea publiculu, le cere bunacuvintã si regulele etichetei si chiaru interesulu sustinerii „Familiã“ ceru imperativu, cã sa-lu respeteze si sa-lu crutã.

DSea in sa, in locu de a responde la epistolã mea dupa cum cere bunacuvintã dela unu omu care pretinde a trece de cultu si a propagã cultura, moralitateã si prin acest'a a intemãia solidarietãtea in caracteru la nãtunea romãna, fiindu DSea spectrulu in asta privintã; in locu de a responde dicu cu sãnge rece, fatia cu mine, care mi-amu lutu libertate, chiaru in interesulu DSele a-i spune unu a d e v e r u p u r u in fatia: me infrontã in o fõia publicã, pãindu-mi si numele intregu, ca eu nu meritu epitetulu de omu cultu si ca limbãgiulu, in care iamu scrisu nu e neci pentru subalterni. Sa me ierte DSea, eu amu vorbitu pãte nitielu cu infocare, din cauza, ca sa faca efectulu la DSea epistolã mea, cãci altele multe scrise de cãtra alii numai cãtu sciu eu, in unu tonu mai convenabilu, au remasu departe de a neodichni neci pe departe consciintã DSele.

Din ce-i voiu spune mai la vale, se va convinge, ca eu cum dicu amu fostu silitu a me esprime asiã francu cãtra DSea. So caute in omulu celu din launtru alu DSele si sa veda, ca cum consimte acela cu fãptele si vorbele DSele. (Va urmã.)

Citatiune edictala.

Dimitriu Sioita din Saschizu, Scaunulu Sighisiõrei, care de doi ani si mai multu, cu necredintia a parasitu pre legiuit'a sea sotia Ioann'a fiiea lui Mateiu Haller totu de acolo, nesciindu-se locul aflãrei lui de acum, este provocatu prin acest'a cã in restempu de unu anu si o di dela datulu de astadi, cu atãta mai vertosu sa se infãtisieze inaintea subscrisului Foru matrimonialu, cãci la din contra si in absentia lui se va dã cursu processulu de despãrtire urzitu asup'a lui.

Sabiulu in 27 Aprile 1867.

Scaunulu Protopopescu gr. or. alu tractulu Sighisiõrei, cã Foru matrimonialu.

Zacharia Boiu
Protopopu.

Nr. 17—3 EDICTU.

Ioann Chira, din Comun'a Sebesiulu de josu, in Scaunulu Sabiulu, care de doi ani, cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea sotia, Maria lui Vasile Cartie u, totu de acolo, au pribegitu in lume, prin acest'a se provõca, cã in terminu de unu anu de zile dela datulu de fatia, sa se presentieze inaintea subscrisului foru matrimonialu, cãci la din contra se va decide procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canõne ale bisericei nãstre gr. res. Sabiulu 22 Aprile 1867.

Scaunulu protop. gr. res. alu Tractulu Sabiulu alu 2-lea.

Ioann Pannovicu, Protopopu.

De Limbriku Kordeiatu. (Verine solitari)
Vindecã fãrã durerãsi periculõ in 2 ore Dr. Bloch
in Viena, Prãferstrasse No. 42. — Deslusiã se
dãu prin scrisori francate. — Medicamente ku
modulu intrebuintãrii se trimite ku postã.

Burs'a de Vienn'a.

Din (3/15 Maiu) 1867.

Metalicele 5%	60	10	Actiile de creditu	182	40
Imprumut. nat. 5%	70	25	Argintulu	127	
Actiile de banca	730		Galbinulu	5	99